

Konsultationer och besiktningar

Uppdrag:	Renoveringsplan
Beställare:	Sjöhistoriska Museet Genom Eva Berglund-Thörnblom
Tid och Plats:	11 10 07. Djurgårdsvarvet.
Objekt:	Sif

Renoveringsplan oktober 2011.

Jag hänvisar även till Johan Tryboms artikel från Veteranbåten nr 5 2006 och min besiktning nummer 531 från 1009. Bifogar även foto och ritning på Primula, konstruerad av Carl Smith 1895. Ritningen finns på Sjöhistoriska och har vad jag kan se nummer 1717:17/104AB

Minnesanteckningar från mötet i oktober 2011.

Petter Falk och jag diskuterade konstruktionen, vi tyckte att båten påminde om Carl Smiths konstruktioner. Den markerade ”planka på kant” formen är dock engelskinspirerad likaså de höga friborden. Carl Smith har gjort riggritningen som är från 1904. Året stämmer väl med KSSS som anger sjösättningsåret till 1903.

Ta kontakt med Johan Trybom och hör om han har foton och minnesbilder av hur båten såg ut före renoveringen.

Tankar med renoveringen:

Antingen renoveras båten enbart för utställningsändamål. Renoveringen blir då mest kosmetisk med nåtlimning och nytt däck. Eller så görs renoveringen så att båten kan sjösättas och användas, då tillkommer ytterligare skrovrenovering och en ny rigg efter Carl Smiths ritning. Jag har mest tittat på det senare.

Byggnadssätt:

En kraftigt byggd båt. Grova vuxna **spant** omväxlande med basade spant. Vid besiktningstillfället kunde man bara se de nedre delarna av spanten. För att få strukturen på spantningen klar för sig skulle garnering och inredning behöva demonteras. Vid renoveringen kapades originalspanten och ersattes av nya spantnederdelar och nya **bottenstockar**. I båtens ändar är de nya bottenstockarna av galvaniserad plåt. Midskepps är det låga bottenstockar av den typ som användes i början av 1900-talet. Akteröver i kölsvinet är bottenstockarna gjorda av ihoplimmade bräder, limningarna har släppts och bottenstockarna håller på att tappa sin styrka.

Roderstäv är bytt, den har fått en ny form och är bredare nertill, det ger konstiga linjer vid rodret. I samband med att de akter bottenstockarna byts bör akterstäv bytas och skrovet få smalare form mot rodret. Stäven går bra att byta genom att den lyfts uppåt när däckets är borta.

Förstäv är bytt, den inre delen är limmad och kommer inte att ha så lång livslängd. Den yttre delen är bultad utanpå bordläggningen och har en springa rakt igenom. Jag får ett intryck av att stäven är rakare i överkant (mera fallande). Ett minimiarbete borde vara att lossa bultarna och dra dit ytterstäv i någon form av tätningsmassa.

Kölplankan är bytt och uppbyggd av flera delar som sedan bordlagts ända ner mot blykolen. I alla fall ser det så ut. Kölplankan håller nog länge än. Samtidigt är det inte så komplicerat att göra en ny traditionell kölplanka om de nedre borden demonteras i samband med omformningen av det akterpartiet mot rodret. Kölbultarna av brons borde kunna återanvändas.

Kölen av järn fick en blypåjutning vid renoveringen i början av 70-talet, blyet ersatte den invändiga barlasten. För båtens seglingsegenskaper kan det vara rimligt att behålla blyet vid renoveringen.

Bordläggningen är till största delen original. De fyra nedersta borden är bytta.

Nåtlimningen kan göras med bred list, 12-15 mm, som bara limmas mot ena bordet och skruvas i spanten. Där borden har sprickor kan de laskas i. Inget större behov av bordbyte utom eventuellt översta bordet och de nedersta borden som byttes på 1970-talet.

Båten flyter väldigt högt, det gör inget om renoveringen blir tung.

Det är svårt att se hur **röstjärnen** sett ut i original, kan det ha varit utvändiga röstjärn?

Inredningen verkar vara original, delvis spikad. Här krävs försiktighet vid demonteringen för att den ska kunna återanvändas.

En period har båten haft en ingång till kajutan från sittbrunn där dörrarna gått längre ner (det syns på däcksbalkarnas kapning). Oklart om det var original.

Arbetsgång:

Börja renoveringen med att demontera inredning för att frilägga strukturen på spant och bottenstockar. Fotodokumentera.

Demontera relingen och det tunna plywooddäcket för att hitta originalstruktur på balkar och eventuell röta i översta bordet.

Skär upp nåtlimningarna så att inte fler bord spricker mitt i.

Välj hur sittbrunnen ska se ut. Ev kort djup brunn med luckor för rorsman som original.

Byt akterstäv och gör nya smalare bottenstockar akteröver så att rodret turar. Demontera de nedersta borden och öppna borden ovanför för att komma åt.

Se över lösningen av röstjärnen.

När barlastkölen är så lång att masten står ovanpå den behövs ingen extra mastfot.

Nåtlimningen kan göras när som helst under renoveringen om listerna bara limmas på ena sidan.

När skrovrenoveringen är klar läggs ett nytt däck utformat som originaldäcket.

Ska båten renoveras i sin helhet bör förstäv och kölplanka göras på ett beständigare sätt. Ytterstäv är bara bultad utanpå bordläggningen och innerstäv är limmad på fel ledd. Kölplankan är också gjord av flera bitar furuplank. De här bitarna håller länge än men kommer att ge sig på sikt och ge en båt med småläckage och tätare ytbehandlingsintervaller.

Jag är gärna behjälplig med ytterligare konsultation om det skulle behövas när båten är öppnad och det går att göra bättre bedömningar, då finns också förhoppningsvis mer äldre dokumentation att titta på.

Nacka 11 10 11

Thomas Larsson

Auktoriserad av BBR, Båtbesiktningsmännens Riksförening.

Utsedd av Sjöfartsverket.